

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyně Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph. D. ve věci

žalobce: A. A.
st. přísl. A. i. e.
t. č. pobytem X

proti

žalované: Policie České republiky
Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje
sídlem Kounicova 24, 611 32 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 7. 2023, č. j. KRPB-132667-39/ČJ-2023-060022-Z,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalovaná shora označeným rozhodnutím („napadené rozhodnutí“) prodloužila dobu původního zajištění žalobce (v délce 32 dnů) za účelem jeho předání podle nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádostí o mezinárodní ochranu podané

státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států („nařízení Dublin III“), o dalších 22 dnů (do 16. 8. 2023). Žalobce považuje napadené rozhodnutí za nezákonné, neboť délka zajištění byla stanovena neodůvodněně a nepřiměřeně, a dále nesouhlasil s tím, že by příslušným státem k posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu (kterou nepodal) mělo být Rumunsko, případně Bulharsko. Namítal též nedostatečné posouzení existence systémových nedostatků azylového řízení v Rumunsku, jakož i nedostatečnou pečlivost a svědomitost posouzení jeho zajištění ze strany správních orgánů.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Žalovaná prvotním rozhodnutím o zajištění ze dne 25. 6. 2023, č. j. KRPB-132667-23/ČJ-2023-060022-Z, zajistila žalobce podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců („zákon o pobytu cizinců“), za účelem jeho předání do státu vázaného nařízením Dublin III. Doba zajištění byla stanovena na 32 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, tj. od 24. 6. 2023 do 25. 7. 2023. Důvodem byla existence vážného nebezpečí útěku podle čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III.
3. Žalobce odhalila mobilní hlídka Policie ČR při kontrole kamionu na dálnici X, kde se žalobce (i se svojí manželkou – jak bylo posléze zjištěno) ukrýval. Žalobce nedisponoval žádným platným cestovním dokladem, vízem, ani jiným oprávněním k pobytu na území ČR. Při porovnání otisků prstů v systému EURODAC byla dne 25. 6. nalezena shoda s otisky sejmutými žalobci v Rumunsku dne 30. 5. 2023. Dle záznamu v EURODAC žalobce v tento den požádal v Rumunsku o mezinárodní ochranu.
4. Žalobce na policii za přítomnosti tlumočníka z jazyka perského dne 25. 6. 2023 mj. vypověděl, že se v Evropě zdržuje již cca 14 let a v Afghánistánu nemá žádnou adresu, zdržuje se v Německu. Z Německa vycestoval dne 26. 5. 2022 letecky do Turecka, Istanbulu. Poté se vydal do Íránu (Teheránu), kde na něj čekala jeho (druhá) manželka. V Teheránu pobývali asi 3 měsíce, vyřizovali vízum pro manželku, aby mohli odcestovat do Turecka. Tam odcestovali v srpnu 2022 a v Turecku strávili 5 měsíců. Tehdy žalobce ztratil doklady (cestovní pas) a jejich ztrátu nahlásil na německém zastupitelském úřadě. Tam také požádal o vízum pro manželku do Německa, což bylo zamítnuto. Rozhodli se proto do Německa cestovat ilegálně, přes převaděče, v kamionu. Nejprve z Turecka do Bulharska a poté do Rumunska. Zde je kontrolovala policie, vzala jim otisky prstů a nechala je podepsat nějaké dokumenty. Poté se pokoušeli cestovat dále, ale nedařilo se jim to. V Rumunsku strávili asi 3 týdny. Poté se přes převaděče dostali dne 23. 6. 2023 do kamionu, a cestovali s ním až do České republiky. Cílem jeho cesty je Německo, kde má zázemí (otce, matku, první manželku, dvě dcery, bratra a sestru). V Německu mu byl udělen azyl, má tam platný status azylanta. V Rumunsku o azyl nežádal. Nevěděl o tom, že měl v Německu platný pobyt do 27. 4. 2023.
5. Dle odpovědi Policie ČR, Odboru mezinárodních vztahů, Oddělení zahraničních vztahů Schwandorf ze dne 25. 6. 2023 byla žalobci zamítnuta žádost o azyl a do 27. 4. 2023 měl platný pobyt v Německu z důvodu zákazu vyhoštění do Afghánistánu.
6. Existenci vážného nebezpečí útěku žalovaná spatřovala v tom, že žalobce na území ČR přicestoval a pobýval bez cestovního dokladu a platného oprávnění k pobytu, navíc v úkrytu. Žalobce nezná český jazyk a v ČR nemá zázemí. Nemá ani adekvátní finanční prostředky na zajištění základních životních potřeb (obživy, ubytování). Dobrovolný návrat

do Rumunska, v němž žalobce požádal o mezinárodní ochranu, vyhodnotila žalovaná i s ohledem na vyjádřený úmysl žalobce dostat se do Německa za vyloučený. Žalovaná zároveň dospěla k tomu, že v případě žalobce nepostačuje uložení zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců.

7. Dobu prvotního zajištění žalovaná stanovila s ohledem na lhůty podle čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III. Lhůta jeden měsíc začala běžet ode dne nalezení shody v systému EURODAC, tj. od 25. 6. 2023. Doba prvotního zajištění tedy končí dne 25. 7. 2023, proto byla stanovena na 32 dnů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2015, č. j. 7 Azs 11/2015-32).
8. Ve správním spise se nachází oznámení Ministerstva vnitra ze dne 27. 6. 2023 o zahájení řízení podle nařízení Dublin III. Podle tohoto oznámení byla dne 27. 6. 2023 na základě EURODAC hitu odeslána žádost o přijetí zpět do Rumunska a lhůta pro odpověď byla stanovena na 11. 7. 2023. Přípisem ze dne 10. 7. 2023 Ministerstvo vnitra informovalo žalovaného, že dne 5. 7. 2023 obdrželo souhlas rumunské strany s přijetím žalobce zpět na své území a požádalo o prodloužení lhůty pro zajištění žalobce do 16. 8. 2023, kdy končí lhůta 6 týdnů na realizaci předání žalobce podle nařízení Dublin III. Žalovaná následně vydala napadené rozhodnutí.
9. Součástí správního spisu je též Informace OAMP ze dne 26. 7. 2022 – Rumunsko – Azylový systém a Informace OAMP ze dne 4. 7. 2022 – Německo – Azylový systém.

III. Žaloba

10. Žalobce napadenému rozhodnutí vytýká nedostatečné odůvodnění doby prodlužující zajištění žalobce, jakož i nepřiměřenost této doby. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je obecné a nezabývá se konkrétní situací žalobce. Namítl, že vědomě nepodal žádost o udělení mezinárodní ochrany na území Rumunska, pouze mu zde byly sejmuty otisky prstů, byl vyfotografován a byly mu dány k podpisu nějaké dokumenty, kterým nerozuměl.
11. Žalobce poukázal na to, že podle vyrozumění Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR ze dne 28. 6. 2023 měl podat dne 30. 5. 2023 žádost o udělení mezinárodní ochrany v Bulharsku. Z toho usuzuje na chybné posouzení ze strany Ministerstva vnitra i žalované, že by měl být poslán do Rumunska (či Bulharska). O mezinárodní ochranu žádal ve Spolkové republice Německo, ta mu zde byla udělena a s celou svojí rodinou zde žije již 13 let. V Německu nemá platný status azylanta a neví o tom, že mu dne 25. 6. 2023 měla být zamítnuta žádost o mezinárodní ochranu v Německu. Ve vztahu k příslušnosti k posouzení své žádosti o mezinárodní ochranu poukázal na čl. 13 nařízení Dublin III, který měl být aplikován.
12. Podle žalobce se žalovaná rovněž nedostatečně vypořádala s existencí systémových nedostatků azylového řízení v Rumunsku, pokud jde o podmínky přijetí žadatelů a jejich životní podmínky.
13. Žalobce poukázal na mimořádnost institutu zajištění cizince a čl. 28 nařízení Dublin III. Z důvodu nedostatečně aktivního a svědomitého přístupu žalované v průběhu jeho zajištění považuje toto zajištění za neoprávněné. Skutkový stav, který žalovaná vzala za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve spisovém materiálu, v mnoha ohledech si protirečí, je nesrozumitelný a vyžaduje zásadní doplnění.

14. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a jeho zajištění bez zbytečného odkladu ukončeno. Žalobce rovněž požádal o přiznání odkladného účinku žalobě.

IV. Vyjádření žalované

15. Žalovaná uvedla, že vedení řízení o předání žadatele o mezinárodní ochranu do příslušného členského státu dle nařízení Dublin III věcně spadá pouze do kompetence OAMP. Toto řízení je vedeno zcela odděleně od řízení vedeného žalovanou. Posouzení otázky, zda v textu vyrozumění OAMP jsou věcné či písařské chyby, tedy žalované nenáleží.
16. Žalobce opustil prostor členských států v květnu 2022, mimo území EU tedy pobýval dobu delší než 1 rok. Proto nelze na žalobce vztáhnout pravidlo, že příslušným členským státem je poslední členský stát pobytu (čl. 19 nařízení Dublin III). Ze záznamu EURODAC jednoznačně plyne, že žalobce požádal dne 30. 5. 2023 o mezinárodní ochranu v Rumunsku, v centru Otopeni. Tvzení žalobce v žalobě neodpovídají skutečnostem, které žalobce vypověděl před správním orgánem.
17. Žalovaná zjistila, že žalobce měl v Německu povolen pobyt pouze do 27. 4. 2023. Doklad o povolení pobytu v Německu, kterým žalobce argumentuje, je dle sdělení německé strany hlášen v národním pátrání jako ztracený. Žalovaná zjistila, že záznam o dokladu je rovněž zanesen v Schengenském informačním systému, a je zde veden jako odcizený/ztracený/neoprávněně užívaný.
18. Co se týká možnosti využití mírnějších prostředků (alternativ k zajištění), tu žalovaná pečlivě zvážila a své úvahy v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla. Žalovaná se zabývala též otázkou existence systémových nedostatků azylového řízení v Rumunsku. Žalovaná nezjistila, že by azylové řízení v Rumunsku takovými nedostatky trpělo.
19. Doba prodloužení zajištění odpovídá skutkovým okolnostem věci a zároveň je v souladu s nařízením Dublin III. Stanovení celkové doby zajištění žalobce na 54 dnů je v souladu s právními předpisy i judikaturou.

V. Průběh řízení před soudem

20. S ohledem na přípis vydaný oddělením Dublinského střediska Ministerstva vnitra ve věci řízení o předání žalobce do příslušného členského státu podle nařízení Dublin III ze dne 28. 6. 2023, č. j. OAM-862/DS-D03-2023, který žalobce přiložil k žalobě, se soud obrátil na Ministerstvo vnitra s otázkou, ve kterém členském státě žalobce dne 30. 5. 2023 žádost o mezinárodní ochranu skutečně podal. Podle přípisu to totiž mělo být Bulharsko, což neodpovídá skutečnostem vyplývajícím z řízení o zajištění žalobce. Ministerstvo vnitra potvrdilo, že v případě žalobce je vedeno řízení o předání do Rumunska. Žalobce podal dne 30.5.2023 žádost o mezinárodní ochranu v Rumunsku. Uvedení Bulharska v přípisu ze dne 28. 6. 2023 je administrativní chybou.
21. Ministerstvo vnitra soudu (nad rámec správního spisu žalované) rovněž zaslalo své rozhodnutí ze dne 18. 7. 2023, č. j. OAM-862/DS-D03-D06-2023, kterým bylo určeno Rumunsko státem příslušným k přijetí žalobce zpět dle čl. 18 odst. 1 písm. d) nařízení Dublin III. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 21. 7. 2023. A dále zaslalo rozhodnutí rumunského Ministerstva vnitra (zaslané rumunskou dublinskou jednotkou) ze dne 5. 7. 2023, kterým bylo vyhověno žádosti ČR k přijetí žalobce zpět podle čl. 18 odst. 1 písm. d) nařízení Dublin III.

22. Soud obratem zaslané listiny přeposlal žalované, aby se s nimi mohla seznámit a případně se k jejich obsahu vyjádřit, k čemuž jí poskytl lhůtu dvou pracovních dnů. Ve své reakci žalovaná uvedla, že v posuzované věci byly splněny okolnosti odůvodňující zajištění cizince, tj. jeho předání v souladu s nařízením Dublin III. Úloha žalované je v tomto typu řízení pomocná. Její postup byl v souladu se zákonem o pobytu cizinců, nařízením Dublin III a napadené rozhodnutí plní svůj účel.

VI. Posouzení věci soudem

23. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 172 odst. 4 zákona o pobytu cizinců).
24. O žalobě krajský soud rozhodl podle § 51 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců bez nařízení ústního jednání (správní spis byl soudu doručen dne 7. 8. 2023). Žalobce ani žalovaná nařízení jednání nepožadovali a soud neshledal jeho konání nezbytným. V řízení před soudem sice došlo k doplnění správního spisu o další listiny. Jednalo se však o listiny, jejichž obsah byl žalobci znám a žalovaná s nimi byla v průběhu řízení před soudem seznámena.
25. Co se týká rozsahu přezkumu, soud postupoval v souladu s požadavky rozsudku Soudního dvora EU ze dne 8. 11. 2022 o předběžné otázce ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*. Z něho je nutno z dovozovat, že správní soud je povinen při přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince přihlížet i k vadám a nezákonnostem rozhodnutí, které zjistí sám, bez ohledu na námítky uplatněné žalobcem. V řízení o přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince se proto s ohledem na specifika institutu zajištění *neuplatní* pravidlo soudního přezkumu v *mezích uplatněných žalobních bodů* (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) a správní soud je oprávněn, resp. povinen identifikovat případné další nezákonnosti zajištění (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 11. 2022, č.j. 34 Az 36/2022-32, č. 4439/2022 Sb. NSS). V uvedených intencích soud přistoupil k posouzení zákonnosti zajištění žalobce, resp. prodloužení tohoto zajištění.
26. Právo na osobní svobodu je jedním z nejvýznamnějších základních práv jednotlivce. Zásah veřejné moci do tohoto práva je podmíněn kritérii definovanými v čl. 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod („Úmluva“), čl. 8 Listiny, resp. ve vztahu k této věci zákonem o pobytu cizinců, nařízením Dublin III (čl. 28) a směrnicí 2013/33/EU (čl. 8), ve spojení s čl. 6 Listiny základních práv EU. S ohledem na význam chráněné hodnoty je přitom na místě úzký výklad takto definovaných kritérií (ve vztahu k zajištění dle nařízení Dublin III srov. rozsudek Soudního dvora EU ze dne 15. 3. 2017, ve věci *Al Chodor*, C-528/15).
27. Stěžejní podmínkou zákonnosti zajištění cizince je skutečnost, že zajištění sleduje konkrétní účel a že naplnění tohoto účelu je reálné. Dále musí existovat konkrétní zákonem stanovený důvod pro zajištění cizince. Zajištění musí být rovněž nezbytné (nepostačuje mírnější donucovací opatření) a přiměřené (z hlediska své délky). Přitom je nutné, aby správní orgány v průběhu zajištění s náležitou pečlivostí zkoumaly, zda důvody zajištění trvají [viz čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III a § 126 písm. a) zákona o pobytu cizinců]. Soud se splněním uvedených podmínek zajištění žalobce, resp. jeho prodloužení napadeným rozhodnutím, zabýval a dospěl k následujícím závěrům:

VI a) Zajištění bylo účelné a naplnění tohoto účelu reálné

28. Nařízení Dublin III stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu. Jeho cílem a účelem je tedy zajistit, aby žádost o mezinárodní ochranu podanou cizincem posuzoval vždy jeden k tomu příslušný členský stát (čl. 3 odst. 1 nařízení Dublin III). Nachází-li se žadatelé o mezinárodní ochranu v jiném státě než ve státě, který je k posouzení jejich žádosti příslušný, budou do tohoto státu přemístěni. Příslušný členský stát je pak povinen žádost o mezinárodní ochranu posoudit a pokud žádosti o mezinárodní ochranu nevyhoví, je povinen zajistit, aby dotčená osoby mohla uplatnit účinný opravný prostředek podle článku 46 směrnice 2013/32/EU (srov. čl. 8 nařízení Dublin III).
29. Účelem zajištění žalobce bylo jeho přemístění do Rumunska, neboť to bylo podle pravidel nařízení Dublin III určeno jako příslušný stát k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. Žalobce v žalobě rozporoval, že by v Rumunsku o mezinárodní ochranu požádal. Toto jeho tvrzení však vyvrací záznam v systému EURODAC (evropský systém pro porovnávání otisků prstů žadatelů o mezinárodní ochranu, zřízený na podkladě nařízení EU č. 604/2013), v němž jsou vedeny záznamy všech žadatelů o azyl. Skutečnost, že žalobce měl do 27. 4. 2023 platné povolení k pobytu, nemá na určení Rumunska jako příslušného státu vliv. Tato skutečnost by byla relevantní pouze v případě, že by žalobce neopustil území členských států (viz čl. 12 odst. 4 nařízení Dublin III). Pokud však žalobce z území členských států vycestoval a zpět se vrátil až poté, kdy mu platnost povolení k pobytu v Německu skončila, jím podaná žádost o mezinárodní ochranu se posuzuje jako nová žádost. Byla-li tato žádost podaná v Rumunsku, příslušným k jejímu posouzení je tento stát. Zajištění žalobce pro účely přemístění do Rumunska tedy plnilo svůj účel.
30. S ohledem na zjištění, že žalobce v Rumunsku dne 30. 5. 2023 podal žádost o mezinárodní ochranu, že se na území České republiky žalobce zdržoval bez povolení k pobytu, a že na tomto území nepodal žádnou novou žádost o mezinárodní ochranu, Česká republika (Ministerstvo vnitra) postupovala podle čl. 24 odst. 1 nařízení Dublin III a požádala Rumunsko o přijetí žalobce zpět. Této žádosti Rumunsko na podkladě čl. 18 odst. 1 písm. d) nařízení Dublin III vyhovělo. Tím se naplnění účelu zajištění stalo realizovatelným.
31. V průběhu řízení před soudem bylo zjištěno, že Rumunsko o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu již rozhodlo, a to tak, že ji zamítlo. Dle sdělení Rumunska v rozhodnutí o přijetí žalobce zpět ze dne 5. 7. 2023 se tak stalo dne 8. 6. 2023. Vzhledem k tomu, že žalobce nepodal proti tomuto rozhodnutí odvolání (v Rumunsku se dle informace o zdejším azylovém systému založené ve správním spisu toto odvolání podává k okresnímu soudu), rozhodnutí o mezinárodní ochraně žalobce je dle sdělení rumunské strany konečné. Soud se proto zabýval otázkou, zda i v tomto případě je účel zajištění žalobce naplněn.
32. Při svých úvahách vyšel z čl. 18 odst. 1 písm. d) nařízení Dublin III, podle něhož je příslušný členský stát povinen přijmout zpět státního příslušníka třetí země nebo osobu bez státní příslušnosti, *jejíž žádost zamítl a která učinila žádost v jiném členském státě, nebo která se nachází na území jiného členského státu bez povolení k pobytu*. Podle č. 18 odst. 2 nařízení Dublin III ve vztahu k povinnosti uvedené v odst. 1 písm. d), kdy je žádost zamítnuta již v první instanci, platí, že příslušný členský stát *zajistí, aby dotčená osoba mohla uplatnit účinný opravný prostředek podle článku 46 směrnice 2013/32/EU*.
33. Pokud již v příslušném členské bylo o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu rozhodnuto, a pokud již došlo i k (marnému) vyčerpání účinného opravného prostředku proti tomuto rozhodnutí, nabízí se úvaha o „vyčerpání“ účelu zajištění za účelem přemístění do tohoto

členského státu. Rozptýlení těchto pochybností však nabízí čl. 24 odst. 4 nařízení Dublin III, podle něhož pokud osoba uvedená v čl. 18 odst. 1 písm. d) tohoto nařízení, jejíž žádost o mezinárodní ochranu byla zamítnuta konečným rozhodnutím v jednom členském státě, se nachází bez povolení k pobytu na území jiného členského státu, *může posledně jmenovaný členský stát buď požádat druhý členský stát o přijetí dotčené osoby zpět, nebo provést řízení o navrácení v souladu se směrnicí 2008/115/ES.*

34. V případě žalobce tedy bylo na zvážení České republiky (Ministerstva vnitra), zda žalobce do jinak příslušného státu přemístí či zda sama provede navazující řízení, jímž by bylo v případě žalobce řízení podle návratové směrnice (tj. řízení o správním vyhoštění). Ze správního spisu ani v průběhu řízení před soudem však nevyplývalo, že by Česká republika projevila o tento postup zájem. Teprve pokud by se Česká republika rozhodla tento postup aplikovat, zajištění žalobce za účelem jeho přemístění do Rumunska by se stalo neúčelným. Tak tomu však nebylo.
35. V rámci posouzení reálnosti přemístění žalobce do Rumunska bylo nutno se dále zabývat tím, zda ve vztahu k tomuto členskému státu neexistují *závažné důvody se domnívat, že tam dochází k systematickým (systémovým) nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny EU*, tj. zda není dána výluka podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III.
36. Z judikatury Soudního dvora EU a Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) vyplývá, že riziko špatného zacházení, které brání předání žadatele do země jinak určené za příslušnou v souladu s dublinským nařízením, může existovat buď v této příslušné zemi (například z důvodu nevyhovujících přijímacích podmínek) anebo ve třetí zemi (včetně země jeho původu) pokud hrozí navrácení žadatele, aniž by příslušný stát jeho žádost řádně posoudil (srov. rozsudek velkého senátu Soudního dvora EU ze dne 21. 12. 2011, C-411/10 a C-493/10, N. S. a M. E., rozsudek Soudního dvora EU ze dne 16. 2. 2017, C-578/16 PPU, C.K. a další proti Slovinsku; či ze dne 10. 12. 2013, Abdullahi, C-394/12; a dále rozsudky velkého senátu ESLP ze dne 21. 1. 2011 ve věci M.S.S. proti Belgii a Řecku, stížnost č. 30696/09 a ze dne 4. 11. 2014 ve věci Tarakhel proti Švýcarsku, stížnost č. 29217/12).
37. Při zajištění pro účely nařízení Dublin III je povinností žalované se zabývat tím, zda přemístění osoby do příslušného členského státu nevylučuje existence systémových nedostatků ve smyslu uvedeného ustanovení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014-27). Přitom musí vycházet z relevantních podkladů o přijímajícím členském státě a na jejich podkladě učinit úvahu o existenci či neexistenci systémových nedostatků (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016-44).
38. U většiny zemí v rámci dublinského systému nelze mít za to, že by mohly systémové nedostatky vykazovat. Proto v rozhodnutí žalovaného zpravidla postačí jen obecná úvaha. I nadále totiž platí zásada vzájemné důvěry mezi členskými státy a dodržování základních lidských práv je zde vyvratitelnou domněnkou (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 5. 2018, č. j. 9 Azs 17/2018-28). V případě Rumunska není známo, že by v tomto ohledu patřilo mezi „problémové“ členské státy a že by zde tedy existovaly systémové nedostatky, pro které by bylo na místě přemístění žadatele vyloučit. Úvaha žalované odpovídá shromážděným podkladům o azylovém řízení v Rumunsku a lze ji považovat za dostačující. Současně koresponduje i se závěrem Ministerstva vnitra v rozhodnutí o předání žalobce ze dne 18. 7. 2023 a aktuální rozhodovací praxi správních soudů.

39. Pokud žalobce uváděl, že v Rumunsku nerozuměl dokumentům, které mu byly dávány k podpisu, nejedná se bez dalšího o tvrzení, které by o nedostacích azylového řízení systémového charakteru svědčilo. Jakkoli informace OAMP o Rumunsku ze dne 26. 7. 2022 přiznává určité praktické problémy s tlumočnický z některých jazyků, dle platné legislativy mají žadatelé o mezinárodní ochranu na tlumočnicka právo. Žalobce neuváděl, že by v jeho případě tlumočnick zajištěn nebyl, a že by se tak jednalo o problém s tlumočením.
40. Pokud žalobce tvrdil, že mu v Německu byl udělen azyl, tato skutečnost nebyla v řízení prokázána. Žalobce měl u sebe pouze již neplatné německé dokumenty. Jakkoli tyto dokumenty svědčily o pravdivosti tvrzení žalobce, že v Německu v minulosti dlouhodobě pobývat, ze shora uvedených důvodů nemá tato skutečnost vliv na určení státu příslušného k posouzení jeho nově podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany a tím i nutnosti jeho přemístění do tohoto státu. Článek 13 nařízení Dublin III nelze na případ žalobce aplikovat, neboť novou žádost o mezinárodní ochranu podal v Rumunsku.

VI b) Pro zajištění žalobce existovaly důvody

41. Cizinec nemůže být zajištěn pouze proto, že se na něj vztahuje řízení podle nařízení Dublin III (čl. 28 odst. 1). Zajištění však může být odůvodněno *existencí vážného nebezpečí útěku* (č. 28 odst. 2 nařízení Dublin III). Zákon o pobytu cizinců v § 129 odst. 4 uvádí demonstrativní výčet situací, které lze za existenci vážného nebezpečí útěku považovat: zejména neoprávněný pobyt na území, dřívější vyhýbání se předání do příslušného státu, vyjádření či zjevnost úmyslu nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do příslušného členského státu, jakož situaci, kdy má být cizinec přemístěn do členského státu, který s Českou republikou přímo sousedí, cizinec není oprávněn do tohoto státu samostatně cestovat a nemůže uvést adresu místa pobytu na území.
42. Žalovaná existenci vážného nebezpečí útěku v případě žalobce shledala z důvodů, že žalobce naplnil hned několik zákonem stanovených kritérií. A sice neoprávněnost pobytu na území, jakož i úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do příslušného státu, kterým mělo být Rumunsko. Žalobce totiž přicestoval v úkrytu kamionu, neměl žádné platné doklady ani oprávnění k pobytu a zároveň výslovně deklaroval, že cílem jeho cesty je Německo a do Rumunska se vrátit nechce. Tyto konkrétní skutkové okolnosti i podle soudu jednoznačně ukazují na existenci vážného nebezpečí útěku, resp. vážnou nepravděpodobnost jeho dobrovolného návratu do příslušného státu (odlišného od Německa). Důvody pro zajištění žalobce za účelem jeho přemístění do příslušného státu (Rumunska) tedy byly splněny.

VI c) Zajištění žalobce splňovalo podmínku nezbytnosti a přiměřenosti

43. Před rozhodnutím o zajištění je třeba vždy zvážit možnost využití mírnějších donucovacích opatření, tzv. alternativ zajištění. Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců se počítá s následujícími alternativami zajištění: a) povinnost oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly; b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním; c) povinnost osobně se hlásit policii v době policii stanovené, nebo d) povinnost zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.

44. Možnost uložení mírnějších donucovacích opatření je nutno zvažovat vždy na základě konkrétních okolností případu. Zjištěné skutkové okolnosti však nenasvědčují tomu, že by v případě žalobce bylo na místě uložení některé z alternativ zajištění. Byly zde totiž důvodné obavy, že takový postup by nebyl s ohledem na sledovaný cíl (přemístění žalobce do Rumunska) účinný.
45. Žalobce nedisponoval dostatečnými finančními prostředky, neměl v České republice žádné ubytování a neměl zde ani příbuzné nebo známé, kteří by mu mohli pomoci. Žalobce nemohl ohlásit adresu místa svého pobytu (a v tomto místě zdržovat), protože na území České republiky žádný pobyt neměl a nebyl na místě předpoklad, že by ho v dohledné době získal. Nepřicházelo proto v úvahu ani uložení povinnosti hlásit se policii ve stanovené době. Tato povinnost totiž předpokládá existenci pobytu na území České republiky, a to v případě žalobce splněno nebylo. Vzhledem k tomu, že žalobce nedisponoval dostatečnými finančními prostředky, nepřipadalo v úvahu ani složení peněžní záruky. Žalobce zároveň ani netvrdil, že by za něj mohl složit peněžní prostředky někdo jiný.
46. Pokud žalobce nedisponoval dostatečnými finančními prostředky, nemohl si na území České republiky zajistit ubytování. Nebyl zde ani předpoklad, že by se za účelem získání potřebných finančních prostředků mohl na území ČR zaměstnat. S ohledem na jednání žalobce, jež předcházelo jeho zajištění, zde zároveň byly důvodné pochybnosti o tom, že by se žalobce zdržoval v místě určeném policií a ve stanovené době byl na tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly. Žalobce vstupem na území ČR bez platného cestovního dokladu a oprávnění k pobytu porušil právní předpisy, přičemž jednal tak, aby tato skutečnost nebyla odhalena (cestoval za pomoci převaděče v úkrytu kamionu). Zároveň výslovně deklaroval, že bude směřovat do Německa a do Rumunska se nevrátí. Závěr žalované, že uložení některé z alternativ zajištění by nedostačovalo k dosažení účelu zajištění, lze proto potvrdit.
47. Nutno dodat, že v případě žalobce se nejednalo ani o tzv. zranitelnou osobu, u níž by případně mohly být na místě úvahy stran nepřiměřenosti zajištění v zařízení pro zajištění cizinců. Žalobce je relativně mladým mužem, bez vážnějších zdravotních problémů, a proto se v jeho případě omezení osobní svobody v zařízení pro zajištění cizinců, pro nějž byly dány zákonné důvody, nejví nepřiměřeným.

VI d) Doba zajištění žalobce odpovídala stanoveným kritériím

48. V případě zajištění cizince podle nařízení Dublin III je nutno zohlednit primárně obecné pravidlo, že *„zajištění musí být co nejkratší a nesmí trvat déle než po dobu, která je nezbytná k provedení požadovaných správních řízení do doby provedení přemístění“* do příslušného státu (čl. 28 odst. 3). Zároveň je nutno posoudit, zda jsou jednotlivé úkony řízení o přemístění cizince do příslušného státu prováděny ve stanovených procesních lhůtách, a to s náležitou pečlivostí. Je přitom úkolem a odpovědností správního orgánu, který zajištění cizince provádí (tj. v posuzovaném případě žalované), aby dodržení těchto lhůt kontroloval a za tímto účelem si vyžádal potřebné informace od správního orgánu, který řízení o přemístění vede (Ministerstvo vnitra).
49. Podle čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III nesmí u osoby zajištěné podle tohoto nařízení lhůta pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět překročit *jeden měsíc* od okamžiku podání žádosti o mezinárodní ochranu. Pokud by totiž tato lhůta dodržena nebyla, osoba nesmí být dále zajištěna. Žalobce požádal o mezinárodní ochranu dne 30. 5. 2023 a Ministerstvo vnitra

zaslalo žádost o přijetí zpět do Rumunska dne 27. 6. 2023. V případě žalobce tedy tato lhůta splněna byla.

50. Nařízení Dublin III dále v čl. 28 odst. 3 stanoví požadavek na přemístění zajištěného cizince ve lhůtě *šesti týdnů* od implicitního nebo explicitního vyhovění žádosti o převzetí či přijetí dotčené osoby zpět ze strany jiného členského státu nebo od okamžiku, kdy skončí odkladný účinek odvolání nebo žádosti o přezkum podle čl. 27 odst. 3 nařízení Dublin III. V daném případě obdrželo Ministerstvo vnitra souhlas rumunské strany s přijetím žalobce zpět na své území dne 5. 7. 2023. Dle pravidla pro výpočet lhůt (čl. 42 nařízení Dublin III) uplyne lhůta šesti týdnů dnem 17. 8. 2023. Rozhodnutí Ministerstva vnitra o předání žalobce do Rumunska bylo vydáno dne 18. 7. 2023 a nabylo právní moci dne 21. 7. 2023. Žalobce má poté 15 dnů na případné podání žaloby proti tomuto rozhodnutí, jejíž podání, resp. případné přiznání odkladného účinku žalobě by konec stanovené šestidenní lhůty ještě oddálil.
51. Lze tedy konstatovat, že v době vydání napadeného rozhodnutí bylo prodloužení zajištění žalobce stanoveno v mezích vymezené šestitýdenní lhůty. S ohledem na dosavadní průběh řízení předcházejících přemístění žalobce je zároveň nutno tuto dobu považovat za přiměřenou. I v tomto ohledu tedy napadené rozhodnutí ob stojí. Lze předpokládat, že přemístění žalobce do Rumunska se ve lhůtě stanovené v napadeném rozhodnutí uskuteční.

VII. Závěr a náhrada nákladů řízení

52. Krajský soud dospěl ze shora uvedených důvodů k závěru, že napadené rozhodnutí netrpí nedostatky, pro které by bylo na místě žalobě vyhovět. Žalobu proto jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
53. O návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě soud samostatně nerozhodoval, neboť po učinění nezbytných procesních úkonů rozhodl ve věci samé.
54. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšné žalované žádné náklady nad rámec její obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení jí tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 14. srpna 2023

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřlová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně